

Tolpis (Škardovka)

čeleď: Asteraceae

Hodně druhů roste pouze na Kanárských ostrovech. Kvete v úboru žlutými květy. Plodem je nažka. Nejznámějším druhem je *T. barbata*.

Množí se semeny.

Tolpis azorica

synonyma: *Calodonta azorica*, *T. nobilis*

oblasti: Makaronésie

Tolpis barbata (Škardovka vousatá)

synonyma: *Cichorium barbatum*, *Crepis baetica*, *Crepis barbata*, *Crepis pallida*, *Drepania barbata*, *Drepania falcata*, *Drepania pallida*, *Drepania umbellata*, *T. barbata* subsp. *umbellata*, *T. barbata* var. *macrantha*, *T. microcephala*, *T. umbellata*, *T. umbellata* var. *minor*

oblasti: Andalusie, Atlantský oceán, J Evropa, JV Austrálie, Kalifornie, Katalánsko, Makaronésie, Středozeří

Pochází z jižní Evropy a středozeří jako jednoletka, byla ale zavlečena i jinam, např. do Kalifornie a Nového Jižního Walesu. Dorůstá výšky 10 - 60 (i 90)cm. Lodyha je přímá, může být větvená, povrch má jemně řídce ochlupený a větve zpravidla převyšují stonek. Listy vytvářejí přízemní růžici, jsou krátce řapíkaté a peřenodílné nebo hrubě zubaté, obrysem dlouhé až 11cm, lodyžní listy jsou celokrajné, kopinaté až čárkovité a vytváří jich (2 -) 3 - 7ks. Kvete žlutými pouze jazykovitými květy s hnědým středem a s 5ti zoubky v úboru o průměru (1 -) 1,5 (i 3)cm, nejhořejší listeny pod zákrovem a vnější zákrovní listeny čárkovité, zakřivené a nepřitisklé. Plodem je nažka délky 1,5 - 1,9mm s chmýrem délky 4 - 5mm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. *umbellata*

Vyhovují ji suché trávníky, okraje cest a lesů, křoviny, atp. v písčité suché půdě.

Tolpis calderae

Tolpis capensis

synonyma: *Crepis ephemera*, *Crepis ephemeroides*, *Crepis striata*, *Hieracium capense*, *Hieracium madagascariense*, *T. ephemera*, *T. madagascariensis*

Tolpis coronopifolia

synonyma: *Chondrilla hieracioides*, *Crepis coronopifolia*, *Crepis trichotoma*

Tolpis crassiuscula

Tolpis crinita

synonyma: Crepis crinita, Crepis incrassata

Tolpis crithmifolia

synonyma: Crepis crithmifolia

Tolpis farinulosa

synonyma: Schmidtia farinulosa, T. glandulifera

Tolpis filiformis

synonyma: Aethonia filiformis, Crepis filiformis

Tolpis glabrescens

Tolpis laciniata

synonyma: Schmidtia laciniata

Tolpis lagopoda

synonyma: Aethonia lagopoda

Tolpis liouvillei

synonyma: T. barbata subsp. liouvillei

Tolpis macrorhiza

synonyma: Crepis macrorhiza

Tolpis mbalensis

Tolpis nemoralis

synonyma: T. barbata var. grandiflora

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 10 - 40cm. Květenstvím je úbor. Plodem je nažka délky 1,5 - 1,9mm s chmýrem délky 4 - 5mm.

Tolpis proustii

Tolpis staticifolia

synonyma: *Chlorocrepis staticifolia*, *Crepis staticifolia*, *Hieracioides staticifolia*, *Hieracium staticifolium*

oblasti: Itálie, Německo, Švýcarsko

Tolpis succulenta

synonyma: *Aethonia fruticosa*, *Barkhausia tenuifolia*, *Brachyderea tenuifolia*, *Crepis pectinata*, *Crepis succulenta*, *Crepis tenuifolia*, *T. fruticosa*, *T. pectinata*, *T. succulenta* var. *ligulata*, *T. succulenta* var. *linearifolia*, *T. succulenta* var. *multifida*, *T. succulenta* var. *oblongifolia*

oblasti: Atlantský oceán, Makaronésie

Pochází z Azorských ostrovů. Patří mezi dřevnatějící trvalky. Lodyhy dorůstají výšky 0,1 - 1 m, jsou nahnědlé, holé a rozvětvené. Větve jsou vzpřímené až poléhavé a listy na nich vyrůstají v růžicích. Řapíkaté listy mají eliptický nebo obkopinatý tvar, okraj může být pilovitý až 1 - 2x peřenosečný se 2 - 7 zuby, délka dosahuje 2 - 15 cm a šířka 0,5 - 6 cm. Kvete žlutými květy o průměru 0,8 - 1,4 cm. Plodem je válcovitá tmavěhnědá až černá nažka s chmýrem délky 1,5 - 2 mm.

Tolpis umbellata

oblasti: Andalusie, Itálie

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 7 - 60 cm. Listy vytváří zejména přízemní a dále 1 - 2 (i 4) ks lodyžních. Květenstvím je úbor. Plodem je nažka délky 1,3 mm s chmýrem délky 2,5 - 3,5 mm.

Tolpis virgata

synonyma: *Crepis altissima*, *Crepis ambigua*, *Crepis virgata*, *Drepania ambigua*, *T. abyssinica*, *T. altissima*, *T. quadriaristata*, *T. sexaristata*, *T. virgata* subsp. *sexaristata*

oblasti: Itálie, Izrael

Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *grandiflora* - endemit Itálie
- subsp. *virgata*

Tolpis webbii

Tolpis x grossii

Další informace:

<http://botany.cz/cs/tolpis-barbata/>

<http://database.dendrologie.cz/index.php?menu=5&id=28272>

<https://www.rostliny.net/>